

Analyse

Markant stigning i danskernes kendskab til demokratiske virksomheder

Der er sket en stor stigning i danskernes kendskab til demokratiske virksomheder. Tænk tanken Demokratisk Erhverv har i 2021 og 2025 gennemført en repræsentativ surveyundersøgelse af danskere mellem 18-65 år for at belyse udviklingen.

Undersøgelsen viser, at markant flere danskere i 2025 er klar over, at de er medlem af en demokratisk virksomhed sammenlignet med 2021. Det generelle kendskab til ejerformen er også vokset betydeligt – men udgangspunktet er fortsat lavt. Omkring halvdelen af befolkningen angiver stadig, at de har begrænset eller intet kendskab til demokratiske virksomheder.

Af analysekonsulent Johan Aagaard Hagemann
April 2025

Analysens hovedkonklusioner

- **Markant flere danskere ved, at de er medlem af en demokratisk virksomhed:**
 - Andelen af danskerne, der svarer ja til, at de er medlem af en demokratisk virksomhed, er steget med 27 procentpoint – fra 46 % i 2021 til 73 % i 2025.
 - Det svarer til, at over 1,3 million flere voksne danskere er blevet bekendt med deres medlemskab i demokratiske virksomheder fra 2021-2025.
- **Det generelle kendskab til demokratiske virksomheder er lavt – men i klar fremgang:**
 - I 2025 angiver 51 % af danskere, at de har dårligt eller intet kendskab til demokratiske virksomheder.
 - Det er en forbedring på 13 procentpoint siden 2021, hvor hele 64 % svarede det samme.

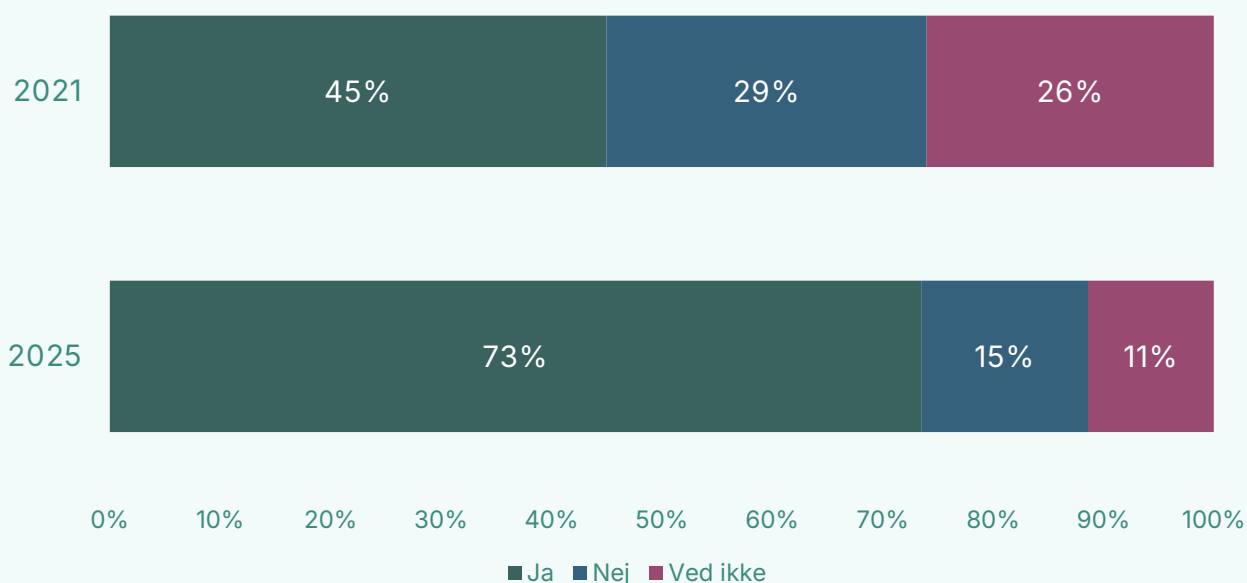
Pressekontakt
Analysechef
Andreas Pinstrup Jørgensen
Tlf. 27 38 70 66
andreas@demokratiskerhverv.dk

Markant flere danskere ved, at de er medlem af en demokratisk virksomhed

Tænketanken Demokratisk Erhverv har i samarbejde med Norstat gennemført en repræsentativ surveyundersøgelse blandt danskere mellem 18-65 år i henholdsvis juli 2021 (n=735) og januar 2025 (n=1006).

Som det fremgår af Figur 1 er andelen af danskere, der svarer *ja* til, at de er medlem af en demokratisk virksomhed er steget fra 46 % i 2021 til 73 % i 2025. Det svarer til, at ca. 1,3 million flere danskere er blevet bekendt med deres medlemskab. Forskellen mellem de to målinger er statistisk signifikant.

Figur 1. Er du medlem af en demokratisk virksomhed? 2021 vs. 2025

Tænketanken Demokratisk Erhverv foretog i juli 2021 (n=735) og i januar 2025 (n=1006) en repræsentativ surveyundersøgelse med hjælp fra Norstat blandt danskere mellem 18-65 år. Figuren viser respondenternes besvarelse af spørgsmålet: "Er du medlem af én eller flere demokratiske virksomheder?". Svarmuligheder: "Ja, jeg er medlem af en eller flere demokratiske virksomheder", "Nej, jeg er ikke medlem af en demokratisk virksomhed" og "Ved ikke". Der var en mindre forskel i ordlyden på spørgsmålet i 2021 og 2025. Se metodeafsnit for yderligere detaljer.

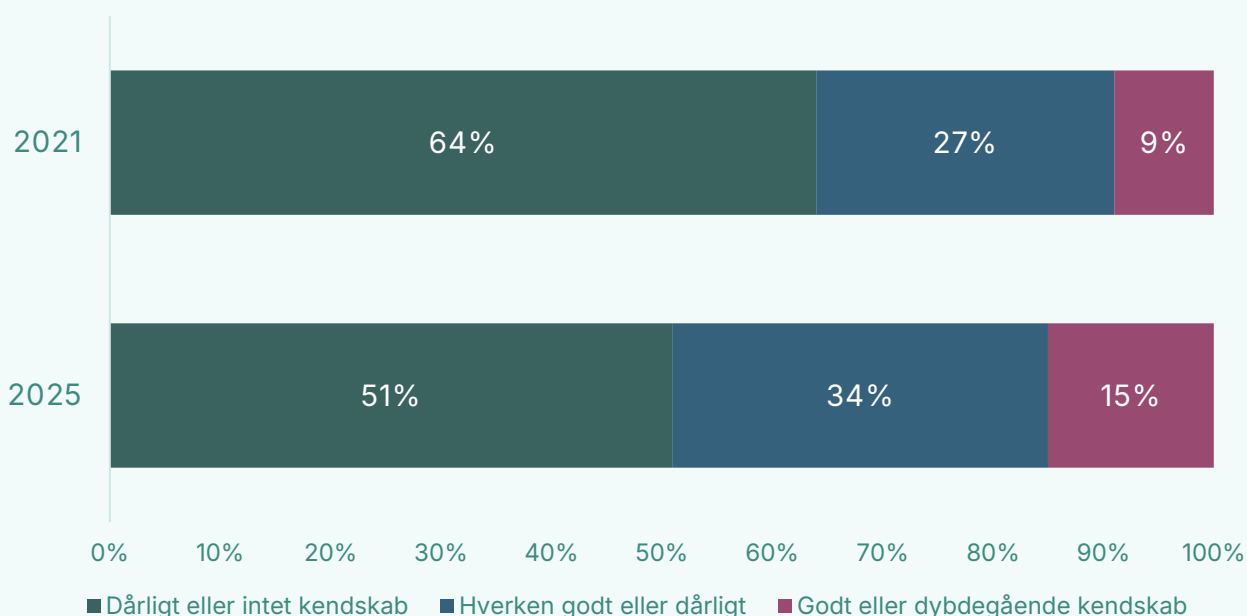
Trods den markante stigning undervurderer danskerne dog fortsat deres medlemskab. [En tidligere analyse](#) fra Tænketanken Demokratisk Erhverv viser, at hele 98 % af danskerne reelt er medlem af mindst én demokratisk virksomhed. Det betyder, at omkring hver fjerde dansker fortsat ikke er bekendt med deres medlemskab.

Danskernes kendskab til demokratiske virksomheder er lavt - men i klar fremgang

Danskerne vurderer, at deres generelle kendskab til demokratiske virksomheder stadig er lavt. I 2025 angiver omkring halvdelen af befolkningen, at de har dårligt eller intet kendskab til ejerformen, mens kun 15 % vurderer, at de har et godt eller dybdegående kendskab.

Som det fremgår af figur 2, er der dog sket en tydelig fremgang siden 2021. Dengang svarede 64 %, at de havde lavt eller intet kendskab – en forskel på 13 procentpoint, som er statistisk signifikant.

Figur 2: Hvordan vil du vurdere dit kendskab til demokratiske virksomheder? 2021 vs. 2025

Tænk tanken Demokratisk Erhverv foretog i juli 2021 (n=735) og i januar 2025 (n=1006) en repræsentativ surveyundersøgelse med hjælp fra Norstat blandt danskere mellem 18-65 år. Figuren viser respondenternes besvarelse af spørgsmålet: "Hvordan vil du vurdere dit kendskab til demokratiske virksomheder?" Svarmuligheder: "Intet kendskab", "Dårligt kendskab", "Hverken godt eller dårligt kendskab", "Godt kendskab" eller "dybdegående kendskab". Se metodeafsnit for yderligere detaljer.

Samlet set viser analysen, at flere danskere i dag både er bevidste om deres medlemskab og har et bedre kendskab til demokratiske virksomheder end tidligere.

Undersøgelsen kan ikke fastslå de præcise årsager til det øgede kendskab. Konklusionerne bør dog ses i lyset af, at begrebet *demokratiske virksomheder* stadig er relativt nyt og først for alvor har vundet indpas i den offentlige debat inden for de seneste 5 år. Det stigende kendskab kan således afspejle en bredere begrebsmæssig udbredelse. Samtidig er demokratiske virksomheder blevet mere synlige i deres kommunikation om ejerformen, og den øgede politiske og mediemæssige opmærksomhed omkring Folketingets ekspertarbejdsgruppe kan ligeledes have styrket den offentlige bevidsthed.

Metode: Sådan er undersøgelsen gennemført

Undersøgelsen bygger på to repræsentative surveyundersøgelser gennemført i samarbejde med Norstat blandt danskere mellem 18-65 år i juli 2021 (n=735) og januar 2025 (n=1.006). Formålet med undersøgelserne har været at kortlægge danskernes kendskab til og engagement i demokratiske virksomheder.

Respondenterne blev stillet 21-23 spørgsmål om deres tilhørsforhold til demokratiske virksomheder.

For at vurdere om forskellene mellem 2021 og 2025 er statistisk signifikante, er der anvendt t-tests og chi-squaretests med et signifikansniveau på 5 %.

Undersøgelserne har en aldersbias i forhold til befolkningen som helhed, da de kun omfatter danskere mellem 18-65 år. [Tidligere undersøgelser](#) viser, at kendskabet generelt stiger med alderen, og det er derfor sandsynligt, at det samlede kendskab i befolkningen er en smule højere, end denne undersøgelse viser. Aldersbiasen forventes dog ikke at påvirke udviklingen i kendskab fra 2021-2025.

Spørgeskemaerne i de to undersøgelser er i vid udstrækning identiske, men adskiller sig på to mindre punkter:

1. Små justeringer i introtekst

Begge spørgeskemaer indledes med en forklaring af begrebet *demokratisk virksomhed*. Mellem 2021 og 2025 blev denne forklaring let justeret:

Forklaringen i 2021:

"En demokratisk virksomhed er styret og/eller ejet af medlemmerne efter princippet ét medlem én stemme. Medlemmerne er normalt kunder/forbrugere eller producenter. Demokratiske virksomheder er kendt under forskellige betegnelser som andelsselskaber, kooperativer, gensidige selskaber og foreningsejede selskaber. I Danmark er demokratiske virksomheder særligt udbredt inden for forsikring og finans, pension, bolig, detail, forsyning og landbrug, men findes også i andre sektorer. Demokratiske virksomheder har en anderledes ejerstruktur end eksempelvis familieejede virksomheder, investorejede virksomheder og enkeltmandsselskaber, der som regel er styret efter princippet om, at én krone eller aktie giver én stemme."

Forklaringen i 2025:

"Demokratiske virksomheder er en samlet betegnelse for de virksomheder, der også er kendt som andelsselskaber, kooperativer, gensidige selskaber og foreningsejede selskaber. De har det til fælles, at de er styret og/eller ejet af medlemmerne efter princippet om 'ét medlem-én stemme', hvilket betyder, at alle medlemmer har lige mulighed for at få indflydelse. Dette adskiller sig fra andre virksomhedsformer, såsom aktieselskaber, hvor indflydelse typisk afhænger af, hvor stor en del af virksomheden man ejer. Medlemmerne i demokratiske virksomheder er normalt forbrugere, producenter eller medarbejdere og kaldes ofte andelshavere. I Danmark

er demokratiske virksomheder særligt udbredt inden for forsikring, finans, pension, bolig, detailhandel, forsyning og landbrug, men findes også i andre sektorer."

De to tekster adskiller sig primært i rækkefølgen på sætningerne, hvilket ikke vurderes at have væsentlig betydning for besvarelsene.

2. Ændring i spørgsmålsformulering

Spørgsmålet om medlemskab af demokratiske virksomheder var formuleret lidt forskelligt i de to undersøgelser:

Formuleringen i 2021: *"Er du medlem af en eller flere demokratiske virksomheder eller demokratiske foreninger, der ejer en virksomhed?"*

Formuleringen i 2025: *"Er du medlem af én eller flere demokratiske virksomheder?"*

Formuleringen i 2025 er mere enkel og direkte og blev valgt for at gøre det lettere for respondenterne at forstå spørgsmålet. Ændringen vurderes ikke at være forklaringen på den markante stigning i andelen, der svarer "ja", da formuleringen i 2025 er mere snæver og dermed potentielt mindre inkluderende end i 2021.